

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP179/2016
din 21.07.2016

cu privire la întreprinderile mici și mijlocii

Publicat : 16.09.2016 în MONITORUL OFICIAL Nr. 306-313 art. 651 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[*LP181 din 07.07.23, MO272-273/27.07.23 art.470; în vigoare 01.03.24*](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul, scopul și obiectivele legii

(1) Prezenta lege stabilește cadrul legal de activitate al întreprinderilor micro, mici și mijlocii, precum și măsurile de suport din partea statului pentru crearea și dezvoltarea lor.

(2) Scopul prezentei legi constă în promovarea dezvoltării durabile a întreprinderilor micro, mici și mijlocii prin intermediul îmbunătățirii cadrului juridic și a mediului economic în care sînt create și funcționează.

(3) Prezenta lege are ca obiective asigurarea și creșterea competitivității și performanțelor întreprinderilor micro, mici și mijlocii, precum și facilitarea ajustării prompte la schimbările economice și tehnologice.

Articolul 2. Sfera de reglementare

(1) Sub incidența prezentei legi cad întreprinderile micro, mici și mijlocii, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care, în totalitatea lor, constituie sectorul întreprinderilor mici și mijlocii (*întreprinderi mici și mijlocii sau ÎMM*) și care corespund criteriilor stipulate la art. 4, cu excepția persoanelor fizice care activează în baza patentei de întreprinzător și a persoanelor juridice de drept public.

(2) Termenul „întreprinderi mici și mijlocii” și acronimul „ÎMM” vor fi utilizate în toate reglementările, statisticile și în alte documente oficiale emise de autorități și de instituții publice.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

activitate inovațională - activitate desfășurată în scopul îmbunătățirii sau creării de noi produse, tehnologii, procese sau servicii care corespund necesităților practice și cerințelor pieței;

autoritate competentă - organe centrale de specialitate ale administrației publice, instituții publice și autorități ale administrației publice locale, care dețin competențe în elaborarea și/sau implementarea politicilor în domeniul IMM-urilor;

business angels - persoane fizice și juridice care investesc propriul capital în dezvoltarea unei afaceri, avînd ca scop achiziționarea sau subscrierea de acțiuni sau de părți ale capitalului social al întreprinderii asistate;

cluster - asocieri de întreprinderi interconectate, amplasate în apropiere geografică, de regulă aparținînd unui sector sau unor sectoare conexe, precum și de instituții de cercetări științifice, de universități și de alte organizații a căror activitate este concentrată pe inovare, cooperarea lor permițînd sporirea avantajelor competitive ale întreprinderilor;

controlul de stat consultativ - control de stat efectuat la întreprinderile mici și mijlocii pentru prevenirea încălcării legislației prin oferire de consultații referitor la desfășurarea activității acestora și la înlăturarea încălcărilor constatate de către organele de control, fără aplicarea de sancțiuni;

[Art.3 noțiunea „crowdfunding” exclusă prin LP181 din 07.07.23, MO272-273/27.07.23 art.470; în vigoare 01.03.24]

educație antreprenorială - dezvoltare a spiritului antreprenorial prin educație formală și nonformală pe tot parcursul vieții, axată pe formarea de cunoștințe, abilități și competențe de inovare, creativitate și de asumare a riscurilor, precum și de abilități specifice de afaceri în ceea ce privește planificarea și gestionarea proiectelor pentru realizarea unor obiective, cunoștințe privind modul de a începe și a conduce cu succes o întreprindere, a unor alte atribute și aptitudini general aplicabile, care reprezintă temelia antreprenoriatului;

finanțare de tip mezanin - împrumut subordonat pe termen lung (5-8 ani), rambursabil în totalitate la scadență, care oferă finanțatorului posibilitatea de a deveni acționar al companiei împrumutate la un moment dat, cînd se schimbă acționarul majoritar al întreprinderii sau cînd aceasta este listată la bursă;

fond cu capital de risc - exclusă;

garanție financiară pentru credite - angajament față de o bancă sau o organizație de creditare nebanară, asumat de către o instituție care gestionează fonduri de garantare a creditelor, în scopul partajării riscului de credit și al asigurării cu gaj suficient a creditelor acordate persoanelor juridice sau persoanelor fizice cu activitate economică;

garanție de portofoliu de credite - angajament prin care o instituție ce gestionează fonduri de garantare a creditelor preia riscul de credit asociat unui portofoliu de credite

eligibile acordate în condițiile unui contract de colaborare semnat cu o bancă sau cu o organizație de creditare nebancaară;

incubator de afaceri - loc unde sînt concentrate, într-un spațiu limitat, întreprinderi nou-înregistrate, al cărui obiectiv este de a spori șansa de creștere și durata de supraviețuire a acestor întreprinderi, furnizîndu-le spații modulare, și unde se oferă în condiții facilitate sprijin managerial și servicii de asistență;

infrastructură de suport - ansamblu de organizații și de instituții specializate în difuzarea, transferul și valorificarea în economie a rezultatelor de cercetare-dezvoltare, ansamblu de servicii și de proiecte oferite de acestea, precum și totalitatea parcurilor științifico-tehnologice și/sau industriale, centrelor de transfer tehnologic, incubatoarelor de afaceri, grupurilor/clusterelor, școlilor de business, centrelor de informare și consultanță, laboratoarelor de cercetare, zonelor economice libere;

instrumente de susținere - măsuri (acțiuni), proiecte și programe speciale de informare, instruire, consultanță și de suport financiar destinate înființării întreprinderilor mici și mijlocii și dezvoltării competitivității acestora;

întreprindere debutantă - întreprindere micro, nou-înregistrată în modul stabilit, condusă de întreprinzători tineri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică;

întreprindere nou-înregistrată - întreprindere înregistrată conform legislației în vigoare, care nu depășește termenul de un an de la înființare;

spirit antreprenorial - competență a unei persoane de a recunoaște și a valorifica oportunitățile de afaceri evidente sau potențiale, de a-și asuma responsabilitatea și riscul ce derivă din activitatea independentă.

Capitolul II

CARACTERISTICILE ÎNTREPRINDERILOR

MICI ȘI MIJLOCII

Articolul 4. Definirea întreprinderilor mici și mijlocii

(1) Se definesc ca fiind întreprinderi mici și mijlocii întreprinderile care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) au un număr mediu anual de salariați (numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune) de pînă la 250;

b) realizează o cifră anuală de afaceri (venituri din vânzări) de pînă la 100 de milioane de lei sau dețin active totale (active immobilizate și active circulante) de pînă la 100 de milioane de lei, conform ultimei situații financiare aprobate.

(2) - *abrogat.*

Articolul 5. Clasificarea întreprinderilor mici și mijlocii

(1) În funcție de numărul mediu anual de salariați, de cifra anuală de afaceri sau de totalul activelor pe care le dețin, întreprinderile mici și mijlocii se clasifică în următoarele categorii:

a) întreprinderi micro - întreprinderi care au cel mult 9 salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei sau dețin active totale de până la 18 milioane de lei;

b) întreprinderi mici - întreprinderi care au cel mult 49 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei sau dețin active totale de până la 50 de milioane de lei;

c) întreprinderi mijlocii - întreprinderi care au cel mult 249 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei sau dețin active totale de până la 100 de milioane de lei.

(2) Criteriul definitiv constant folosit la clasificarea întreprinderilor mici și mijlocii în scopuri statistice este numărul mediu anual de salariați.

(3) Dacă la data prezentării situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în aceeași categorie care i-a fost atribuită anterior conform criteriilor stabilite la alin. (1), aceasta este reclasificată într-o altă categorie. Reclasificarea întreprinderii dintr-o categorie mai mică într-o categorie mai mare se realizează doar dacă aceasta nu se mai încadrează în categoria mai mică în cadrul a două exerciții financiare consecutive.

Articolul 6. Particularitățile întreprinderilor mici și mijlocii

(1) Categoria de întreprindere micro, mică sau mijlocie apare la întrunirea condițiilor stipulate la art. 5 sau în baza declarației pe propria răspundere (denumită în continuare *declarație*) pentru întreprinderile nou-înregistrate.

(2) Autoritatea responsabilă de colectarea situațiilor financiare este Biroul Național de Statistică. Acesta deține baza de date ale întreprinderilor mici și mijlocii și, la solicitarea organizației/autorității care administrează instrumente de susținere, confirmă corespunderea lor caracteristicilor de întreprinderi mici și mijlocii, stipulate la art. 5, conform ultimelor situații financiare prezentate.

(3) Declarația pe propria răspundere se depune în formă scrisă de către conducătorul întreprinderii sau de reprezentantul împuternicit al acestuia, se prezintă la cererea organizațiilor sau autorităților/instituțiilor publice care administrează instrumente de susținere și conține:

a) datele de identificare ale agentului economic (denumirea, sediul, numărul de identificare de stat (IDNO));

b) numele și funcția semnatarului;

c) forma juridică de organizare a agentului economic;

d) numărul de salariați la momentul depunerii declarației;

e) cifra de afaceri la momentul depunerii declarației;

f) activele totale la sfârșitul anului de gestiune;

g) lista membrilor fondatori ale căror cote în capitalul social al întreprinderii depășesc 25%.

(4) Lista elementelor declarației de la alin. (3) este exhaustivă și nu poate fi interpretată extensiv.

(5) Întreprinderile mici și mijlocii organizează și țin contabilitatea, întocmind situații financiare conform Legii contabilității.

Capitolul III

CREAREA UNUI CADRU FAVORABIL DEZVOLTĂRII

ÎNTRERINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

Articolul 7. Controlul de stat al întreprinderilor mici

și mijlocii

(1) Controlul de stat al întreprinderilor mici și mijlocii, pe parcursul a 3 ani de la înregistrarea lor de stat, poartă caracter consultativ, cu excepția infracțiunilor penale. Termenul de 3 ani urmează a fi calculat de la data începerii activității IMM-urilor.

(2) La întreprinderile mici și mijlocii, controlul financiar-fiscal de fond se efectuează o singură dată într-o perioadă de 3 ani.

Articolul 8. Proceduri administrative

(1) Ministerele, alte organe centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale și instituțiile publice au obligația, conform competenței funcționale, să inițieze și să asigure măsuri și acțiuni menite să contribuie la protecția IMM-urilor în raportul lor cu statul, în special prin simplificarea procedurilor administrative și prin prevenirea creșterii nejustificate a costurilor legate de conformarea acestora reglementărilor în vigoare.

(2) Pentru asigurarea unui mediu favorabil inițierii și dezvoltării afacerilor, în procesul de elaborare a actelor normative care au impact asupra IMM-urilor, inițiatorii vor respecta principiul „Gândeți mai întâi la scară mică”, precum și principiul „numărului constant”.

(3) Principiul „Gândeți mai întâi la scară mică” presupune ca inițiatorii actelor normative să evalueze efectele introducerii noii reglementări, în special asupra IMM-urilor.

(4) Principiul „numărului constant” stabilește că introducerea a noi sarcini administrative, precum obligații de raportare/conformare pentru IMM-uri, trebuie să aibă loc simultan cu eliminarea unor sarcini existente.

Capitolul IV

POLITICI DE SUSȚINERE A DEZVOLTĂRII

ÎNȚREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

Articolul 9. Cadrul instituțional al realizării politicilor

pentru IMM-uri

(1) Guvernul:

a) aprobă politicile de susținere a dezvoltării IMM-urilor prin documente de planificare strategică (strategii) și programe de stat pentru dezvoltarea sectorului IMM-urilor;

b) asigură coordonarea politicilor și a măsurilor de încurajare și de susținere a IMM-urilor, monitorizarea și evaluarea acestora prin intermediul Ministerului Economiei.

(2) Finanțarea procesului de realizare a strategiilor se efectuează prin includerea în legea bugetului a resurselor financiare necesare, precum și prin crearea unor fonduri speciale conform legislației în vigoare.

(3) Ministerul Economiei:

a) elaborează și asigură implementarea strategiilor și programelor de stat în domeniul dezvoltării IMM-urilor;

b) conlucrează cu autoritățile publice locale în vederea realizării programelor similare în teritoriu;

c) analizează evoluția sectorului și înaintează propuneri privind eliminarea barierelor administrative în relațiile IMM-urilor cu organele de stat;

d) coordonează implementarea programelor naționale de asistență financiară și tehnică destinate dezvoltării sectorului IMM-urilor.

(4) Implementarea politicii de stat privind susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii se efectuează de către instituția publică „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” (IP ODA), structură organizațională responsabilă de acest domeniu, precum și alte autorități, instituții publice și private în domeniu.

(5) Misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile și drepturile instituției publice „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” se stabilesc de Guvern.

(6) Autoritățile administrației publice locale aprobă și implementează strategii și programe locale și regionale de susținere a dezvoltării IMM-urilor.

(7) Pentru finanțarea implementării strategiilor și programelor locale și regionale de susținere a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, precum și altor acțiuni de susținere a

acestora, autoritățile administrației publice locale pot să aloce mijloace financiare proprii.

Articolul 10. Consiliul consultativ pentru întreprinderile

mici și mijlocii

(1) Guvernul formează Consiliul consultativ pentru întreprinderile mici și mijlocii (denumit în continuare Consiliu), fără personalitate juridică, care are ca sarcină analiza competitivității dezvoltării sectorului IMM-urilor, dezvoltarea competențelor și spiritului antreprenorial și înaintarea recomandărilor de îmbunătățire a mediului de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii.

(2) Consiliul este constituit din reprezentanți ai sectorului public, privat și asociativ și are următoarele atribuții:

a) identifică problemele-cheie, preocupările și necesitățile întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova;

b) prezintă Ministerului Economiei opinia comunității de afaceri privind problemele și interesele IMM-urilor;

c) dezbate și înaintează propuneri de îmbunătățire a cadrului legislativ și normativ cu impact asupra înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii;

d) înaintează recomandări privind elaborarea, modificarea și implementarea programelor și politicilor de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii în concordanță cu cerințele pieței unice și necesitățile creșterii calității produselor, conform standardelor europene;

e) acordă asistență în promovarea politicilor de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii;

f) sensibilizează publicul și părțile interesate privind problemele întreprinderilor mici și mijlocii;

g) întreprinde măsuri de mediatizare și de conlucrare cu societatea civilă, cu sectorul privat, cu mass-media în problemele de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii;

h) monitorizează accesul IMM-urilor la finanțe și valorificarea de către instituțiile competente a recomandărilor elaborate de Consiliu.

(3) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului se aprobă de Guvern.

Articolul 11. Programele de stat pentru dezvoltarea

IMM-urilor

(1) Programele de stat de susținere a dezvoltării sectorului IMM-urilor reprezintă un complex de activități, orientate spre realizarea unui obiectiv bine determinat în cadrul

politicii de stat privind stimularea dezvoltării întreprinderilor micro, mici și mijlocii, finanțate din mijloace financiare bugetare, inclusiv din donații străine.

(2) Obiectivele programelor de stat sînt îndreptate spre:

- a) susținerea tinerilor întreprinzători în lansarea unei afaceri în țară;
- b) stimularea persoanelor migrante în deschiderea unei afaceri în Republica Moldova;
- c) dezvoltarea antreprenoriatului feminin și a celui social;
- d) susținerea IMM-urilor cu potențial de export și internaționalizarea acestora;
- e) adaptarea IMM-urilor la principiul „economiei verzi”;

f) extinderea infrastructurii de suport în afaceri prin dezvoltarea incubatoarelor de afaceri, parcurilor industriale, clusterilor etc.

(3) Componentele de bază ale programelor de susținere a dezvoltării sectorului IMM-urilor sînt:

- a) subiectul, scopul, principiile și termenele de implementare a programului;
- b) suportul oferit în cadrul programului;
- c) suma suportului individual oferit pentru un business-plan în cadrul programului;
- d) organizația (autoritatea, instituția publică, întreprinderea de stat) care inițiază programul;
- e) organizația (autoritatea, instituția publică, întreprinderea de stat) care gestionează programul;
- f) instituția sau organizația (autoritatea, instituția publică, întreprinderea de stat) care finanțează programul;
- g) criteriile de eligibilitate pentru beneficiere de suport și modul lor de aplicare;
- h) durata programului de suport.

(4) Monitorizarea, coordonarea și corelarea procesului de implementare a programelor de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii se efectuează de către IP ODA.

(5) Plafoanele cheltuielilor administrative de lansare și desfășurare a programelor de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și ale cheltuielilor complementare lor (de monitorizare, evaluare și control) se stabilesc la aprobarea bugetului fiecărui program, dar nu mai mult de 10% din valoarea sumelor alocate pentru programul propriu-zis.

Articolul 12. Facilitățile și înlesnirile pentru întreprinderile

mici și mijlocii

(1) Statul acordă facilități fiscale pentru dezvoltarea IMM-urilor prin prevederile Codului fiscal.

(2) Întreprinderile mici și mijlocii vor beneficia de o cotă minimă din contractele de achiziții publice după cum va fi stabilit de legislația privind achizițiile publice.

(3) De instrumentele de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii nu beneficiază:

a) întreprinderile care dețin o poziție dominantă pe piață, fapt constatat de autoritatea competentă;

b) întreprinderile în al căror capital social cota membrului fondator care nu este întreprindere micro, mică și mijlocie depășește 25%, cu excepția organizațiilor necomerciale;

c) întreprinderile importatoare de mărfuri supuse accizului;

d) companiile fiduciare și companiile de asigurare;

e) organismele de plasament colectiv;

f) băncile;

g) organizațiile de creditare nebancară, asociațiile de economii și împrumut;

h) lombardurile și unitățile de schimb valutar, altele decât băncile;

i) întreprinderile din domeniul jocurilor de noroc;

j) fondurile de pensii facultative;

k) întreprinderile la care controlul de stat a evidențiat repetat aceleași încălcări ale legislației.

Articolul 13. Fondul de garantare a creditelor pentru

IMM-uri

(1) Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii (denumit în continuare Fond de garantare) este creat în cadrul structurii organizaționale „Instituția publică „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” cu statut de subdiviziune internă autonomă, fără personalitate juridică.

(2) Fondul de garantare are drept scop partajarea riscului de credit prin garantarea creditelor obținute de către întreprinderile mici și mijlocii de la bănci sau de la organizațiile de creditare nebancară.

(3) - *abrogat.*

(4) Fondul de garantare este suplinit în baza programelor finanțate de la bugetul de stat și din alte surse legale.

(5) Regulamentul privind organizarea, funcționarea și utilizarea Fondului de garantare se aprobă prin hotărâre de Guvern.

(6) - *abrogat*.

Articolul 13¹. Fondul pentru antreprenoriat

și creștere economică a Moldovei

(1) Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei este creat în cadrul instituției publice „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” cu statut de subdiviziune internă autonomă, fără personalitate juridică.

(2) Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei are drept scop finanțarea accesibilă a întreprinderilor mici și mijlocii prin intermediul băncilor și organizațiilor de creditare nebancaară eligibile.

(3) Instituția publică „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” oferă băncilor și organizațiilor de creditare nebancaară eligibile mijloace financiare din resursele financiare ale Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei în baza contractelor încheiate cu acestea și în conformitate cu limitele de finanțare stabilite.

(4) Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei este finanțat din alocările de la bugetul de stat, din mijloacele financiare alocate de către partenerii de dezvoltare și/sau donatori (credite/împrumuturi, asistență financiară și tehnică, granturi), din veniturile obținute de la creditare și recreditare, din uzufructul obținut din investirea mijloacelor financiare disponibile, din alte surse legale.

(5) Modul de organizare și de funcționare a Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei, precum și de utilizare a mijloacelor financiare ale acestuia, se stabilește într-un regulament aprobat de Guvern.

Articolul 14. Facilitarea accesului la finanțare

și atragerii investițiilor de capital

(1) Întru facilitarea accesului la finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii, autoritățile competente:

a) elaborează și implementează instrumente de susținere financiară destinate înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii;

b) măresc nivelul de informare a întreprinderilor mici și mijlocii despre oportunitățile de finanțare existente, prin intermediul măsurilor de informare, educație și îndrumare;

c) inițiază dialoguri cu entitățile de împrumut din sectorul privat în vederea încurajării reducerii dimensiunilor practicilor de împrumut corporativ prin elaborarea unor

produse de împrumut care satisfac necesitățile întreprinderilor mici și mijlocii;

d) cooperează cu entitățile de împrumut din sectorul privat pentru a identifica și a reduce orice impediment care ar putea restrânge nejustificat acordarea împrumuturilor întreprinderilor mici și mijlocii, punând accentul pe împrumuturile cu garanție pe baza activelor întreprinderii;

e) dezvoltă mecanisme de facilitare a parteneriatelor între creditorii locali și internaționali din sectorul privat în scopul acordării de împrumuturi întreprinderilor mici și mijlocii;

f) elaborează și implementează mecanisme de partajare a riscului cu creditorii din sectorul privat (în special prin intermediul acordării finanțărilor de tip mezanin, garanțiilor de creditare) în cazul în care piața nu este în stare să satisfacă pe deplin cerințele/necesitățile întreprinderilor mici și mijlocii;

g) elaborează și implementează mecanisme de depășire a obstacolelor regulatorii și a celor fiscale, care ar putea împiedica organismele de plasament colectiv alternative să investească în întreprinderile mici și mijlocii;

h) sprijină înființarea unei rețele naționale de business angels în vederea facilitării accesului la finanțarea necesară întreprinderilor mici și mijlocii;

i) asigură și facilitează promovarea investițiilor străine la nivelul întreprinderilor mici și mijlocii;

j) stimulează crearea platformelor on-line de finanțare participativă.

[Art.14 al.(1), lit.j) modificată prin LP181 din 07.07.23, MO272-273/27.07.23 art.470; în vigoare 01.03.24]

(2) Investitorul-business angel poate investi propriul capital în întreprinderile mici și mijlocii prin achiziționarea sau subscrierea de acțiuni sau de părți ale capitalului social al întreprinderii dacă întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) este o persoană din afara întreprinderii și dobândește calitatea de asociat al acesteia prin aportul său în numerar la capitalul social al întreprinderii;

b) investește capital propriu de cel puțin 3000 de euro echivalent în lei la cursul Băncii Naționale a Moldovei;

c) efectuează investiția strict în vederea îndeplinirii obiectivului din domeniul de activitate al întreprinderii și planului de afaceri pentru care investitorul-business angel va investi;

d) nu are restanțe față de bugetul de stat la data efectuării investiției;

e) nu poate deține, ca urmare a investiției, în nume propriu sau prin terțe persoane, mai mult de 49% din capitalul social al întreprinderii;

f) nu a fost condamnat prin hotărîre judecătorească rămasă definitivă pentru infracțiuni contra patrimoniului, de corupție, delapidare, de fals, de evaziune fiscală, de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

(3) Investitorul-business angel nu poate investi propriul capital în domeniul:

a) bancar;

b) financiar: asigurări și reasigurări, piața de capital, intermediari financiare, orice alte activități în acest domeniu;

c) imobiliar: tranzacții imobiliare, închiriere active imobiliare, intermediari, dezvoltare imobiliară;

d) jocurilor de noroc și pariurilor;

e) producției sau comercializării de armament, muniții, explozibili, tutun, alcool, substanțe aflate sub control național, plante, substanțe și preparate stupefiante și psihotrope;

f) fondurilor de pensii facultative;

g) consultanței în orice domeniu.

(4) Investitorul-business angel poate cesiona părțile sociale într-o întreprindere împreună cu investiția acordată acesteia către un alt investitor- business angel care corespunde prevederilor alin. (2).

Articolul 15. Stimularea înființării și dezvoltării

întreprinderilor debutante

(1) Întreprinderile debutante beneficiază de facilități fiscale sporite, de asistență financiară nerambursabilă și de suport informațional, logistic și consultativ pe o perioadă de 3 ani de la data înregistrării de stat.

(2) Întreprinderea debutantă îndeplinește cumulativ următoarele condiții de bază:

a) este societate cu răspundere limitată înființată în condițiile Legii nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată;

b) se încadrează în categoria întreprinderilor micro în condițiile prezentei legi;

c) este înființată și administrată de către persoane fizice care, la momentul înregistrării, au vîrstă cuprinsă între 18 și 35 de ani inclusiv și care desfășoară pentru prima dată activitate economică prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată;

d) numărul de asociați ai întreprinderii debutante nu poate fi mai mare de 5.

(3) Întreprinderea debutantă beneficiază de următoarele facilități:

- a) scutire de la plata taxelor pentru înregistrare de stat și furnizare de informație;
- b) garanții acordate de Fondul de garantare la contractarea creditelor;
- c) consiliere, instruire și sprijin din partea instituției publice „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului”.

(4) Alte facilități acordate prin program, precum și obligațiile specifice pe care trebuie să le îndeplinească întreprinderile debutante pentru încadrare în program sînt stabilite de Guvern.

Articolul 16. Educația antreprenorială

(1) Educația antreprenorială este orientată spre dezvoltarea spiritului antreprenorial, care este o competență fundamentală pentru învățare pe tot parcursul vieții și este obligatorie pentru includere în programele de studii și de formare profesională la toate nivelurile.

(2) Autoritățile abilitate cu competențe în domeniul educației inițiază și desfășoară acțiuni de promovare a atitudinilor și comportamentelor proprii spiritului antreprenorial prin:

- a) introducerea educației antreprenoriale la toate nivelurile sistemului educațional, începînd cu învățămîntul primar;

- b) formarea inițială și continuă a profesorilor pentru educație antreprenorială;

- c) includerea antreprenoriatului în orientarea profesională;

- d) oferirea de consiliere instituțiilor de învățămînt și profesorilor în vederea elaborării unor programe de formare profesională inițială și diseminare a experiențelor și practicilor de succes;

- e) integrarea educației antreprenoriale la toate nivelurile și în toate domeniile de formare profesională, inclusiv în cele din sferele noneconomice;

- f) punerea în legătură directă a formării practice în domenii specifice de studiu cu obiectivul antreprenoriatului;

- g) asigurarea consilierii de către experți (din cadrul întreprinderilor, asociațiilor patronale și ONG-urilor) care pot oferi formare și sprijin continuu;

- h) realizarea studiilor naționale de impact al educației antreprenoriale și identificarea necesității de dezvoltare a noi competențe.

(3) Parteneriatele între autoritățile administrației publice centrale abilitate cu competențe în domeniul educației, mediul de afaceri, asociațiile patronale, organizațiile obștești și instituțiile de formare profesională formală și nonformală se instituie pentru:

- a) elaborarea documentelor de politici;

b) evaluarea eficienței studiilor, cartografierea competențelor solicitate de piața muncii și corelarea ofertei de formare profesională cu cererea;

c) asigurarea calității formării profesionale;

d) crearea de oportunități pentru educația antreprenorială.

Articolul 17. Formarea profesională continuă

(1) Formarea profesională continuă este orientată spre actualizarea cunoștințelor sau obținerea de noi cunoștințe necesare întreprinderilor mici și mijlocii pentru asimilarea inovațiilor, implementarea de noi tehnologii și standarde, fabricarea și promovarea producției orientate spre export, creșterea productivității și eficienței.

(2) Formarea profesională continuă destinată întreprinderilor mici și mijlocii este susținută prin finanțare integrală sau parțială de la bugetul public, precum și din alte surse legale, inclusiv din sursele partenerilor de dezvoltare, în baza programelor naționale, de ramură, regionale și ale agenților economici pentru dezvoltarea competențelor.

(3) Durata și conținutul programelor de formare profesională continuă destinate întreprinderilor mici și mijlocii vor satisface cerințele-cadru la nivel național pentru formare profesională continuă.

(4) Programele de formare profesională continuă se realizează de către:

a) instituțiile de învățământ de stat și de învățământ private abilitate în conformitate cu prevederile cadrului normativ;

b) prestatorii de servicii de formare profesională naționali și internaționali autorizați în acest scop;

c) instituțiile și agenții economici care au creat un sistem intern de formare profesională ce satisface cerințele cadrului legislativ de referință.

Articolul 18. Servicii de informare, asistență și consultanță

(1) În scopul desfășurării și dezvoltării activității lor, întreprinderile mici și mijlocii beneficiază de servicii de informare, asistență, consultanță, de servicii aferente dezvoltării tehnologice și inovării.

(2) Guvernul și autoritățile competente sprijină înființarea și dezvoltarea de centre și organizații ce oferă servicii de informare, consultanță, consiliere și instruire prin identificarea surselor de finanțare a unor programe și acțiuni destinate facilitării accesului întreprinderilor mici și mijlocii la aceste servicii.

(3) Instituția publică „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” susține dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în conformitate cu prioritățile Guvernului, stabilite în strategiile și programele de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii.

Articolul 19. Încurajarea inovațiilor și internaționalizarea

întreprinderilor mici și mijlocii

(1) În vederea fortificării capacității tehnologice a întreprinderilor mici și mijlocii și sporirii implicării acestora pe piețele internaționale, autoritățile competente:

a) facilitează dezvoltarea relațiilor dintre întreprinderile mici și mijlocii și mediul de cercetare, inclusiv prin dezvoltarea de programe și de instrumente speciale;

b) facilitează implementarea de către întreprinderile mici și mijlocii a tehnologiilor și produselor noi, precum și altor tipuri de inovații, în special bazate pe tehnologia informației și a comunicațiilor;

c) acordă suport întreprinderilor mici și mijlocii prin susținerea capacității lor de cercetare și inovare;

d) stimulează și facilitează dezvoltarea cercetării în interiorul întreprinderilor mici și mijlocii;

e) elaborează și implementează, în colaborare cu Academia de Științe a Moldovei, programe de cercetare în folosul întreprinderilor mici și mijlocii;

f) facilitează dezvoltarea infrastructurii de suport al inovării pentru întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv: parcuri științifico-tehnologice și/sau industriale, parcuri din industria tehnologiei informației, incubatoare de afaceri, laboratoare de cercetare, platforme de producere, centre de informare și consultanță etc.;

g) facilitează, prin intermediul clusterelor, cooperarea întreprinderilor mici și mijlocii cu întreprinderile mari;

h) dezvoltă instrumente de promovare și de internaționalizare a întreprinderilor mici și mijlocii atât în cadrul organizațiilor regionale, cât și al acordurilor bilaterale;

i) promovează dezvoltarea competențelor întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul de cercetare și inovații pe baza accesului simplificat la infrastructura publică de cercetare, utilizarea serviciilor de cercetare și dezvoltare, recrutarea unor specialiști calificați și instruirea angajaților.

(2) Susținerea activității de cercetare-dezvoltare desfășurată de întreprinderile mici și mijlocii se realizează prin:

a) stabilirea cercetării în folosul întreprinderilor mici și mijlocii ca obiectiv prioritar în cadrul Strategiei naționale de cercetare-dezvoltare;

b) prevederea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la programele de cercetare și finanțare din mijloace publice fără îndeplinirea condițiilor de acreditare, în cazul realizării activității inovaționale bazate pe cercetări științifice;

c) finanțarea cu prioritate a realizării proiectelor și programelor în domeniul

cercetare-dezvoltare destinate întreprinderilor mici și mijlocii din sumele prevăzute pentru finanțarea domeniilor cercetării și inovării;

d) asigurarea contractării cu prioritate, de către unitățile și instituțiile din sistemul național de cercetare-dezvoltare, a tematicii solicitate de întreprinderile mici și mijlocii;

e) finanțarea cu prioritate a proiectelor de cercetare-dezvoltare care au ca obiect teme cu aplicabilitate imediată, solicitate de întreprinderile mici și mijlocii din sectorul industrial;

f) organizarea de conferințe cu participare internațională, la care întreprinderile mici și mijlocii ce desfășoară activități inovatoare să participe cu lucrări științifice, pentru a se stabili obiectivele care vor fi incluse în programele naționale anuale.

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 20. Responsabilități privind aplicarea legii

(1) Autoritățile competente:

a) sînt responsabile de implementarea prevederilor prezentei legi în domeniile lor de reglementare;

b) vor prezenta Ministerului Economiei anual, pînă la 31 mai, rapoarte privind dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii și situația în domeniul lor de activitate.

(2) Ministerul Economiei:

a) determină tipul și anvergura măsurilor de implementare a prevederilor prezentei legi, precum și premisele și procedurile de implementare a acestora;

b) delegă autorităților și instituțiilor publice subordonate sarcina de implementare a unor măsuri concrete;

c) prezintă Guvernului anual, pînă la 1 septembrie, raport privind dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și situația în economia națională.

Articolul 21. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării.

(2) Sub incidența art. 7 cad și întreprinderile fondate anterior intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri de aducere a legislației în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

c) va elabora și va asigura implementarea unui program de stat cu privire la stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor debutante conform prevederilor art.15.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr.206-XVI din 7 iulie 2006 privind susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 126-130, art. 605) se abrogă.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Andrian CANDU

Nr. 179. Chișinău, 21 iulie 2016.